

Duitsland viert eenheid in verdeeld land

[Achtergrond](#) - 3 oktober 2018 - Auteur: Marja Verburg

Voor de 28e keer viert Duitsland woensdag de verjaardag van de Duitse eenwording. Het is een officiële Duitse feestdag, maar echt reden tot feest is er niet. Veel Oost-Duitsers zijn ontevreden, zegt de *Ostbeauftragte* die de regering adviseert over Oost-Duitsland. De economische verschillen tussen beide delen van Duitsland blijven groot, concludeert hij in zijn jaarlijkse rapport over de Duitse eenheid.

Dat Oost- en West-Duitsland minder snel naar elkaar toegroeien dan verwacht, is niet nieuw. Die boodschap verkondigde de Duitse regering de afgelopen jaren ook al in haar [Jahresbericht zum Stand der Deutschen Einheit](#). Hoewel het verschil in werkloosheid tussen Oost en West naar slechts 2 procent is gedaald, is het loonverschil met zo'n 15 procent nog steeds erg groot. En het bruto binnenlands product ligt in Oost-Duitsland nog altijd op slechts 73 procent van het niveau van West-Duitsland. Ook zijn de pensioenen in het Oosten nog steeds lager dan die in het Westen en neemt de vergrijzing er sneller toe.

De stagnatie is te wijten aan het gebrek aan goede vakkrachten in Oost-Duitsland, zegt *Ostbeauftragte* Christian Hirte, die het rapport in september presenteerde. En het zal er de komende jaren ook niet beter op worden, zei hij op de nieuwssite [tagesschau.de](#).

De economische situatie is echter niet de belangrijkste oorzaak voor de slechte stemming in Oost-Duitsland, zegt Hirte. Veel Oost-Duitsers hebben het gevoel dat ze niet volwaardig meetellen in de samenleving, legt hij uit. "Politiek en media argumenteren vaak op eenzelfde manier, maar veel mensen hebben andere overtuigingen."

Oneerlijk behandeld

Dat sentiment kwam ook aan bod in het [Bondsdebat](#) over het jaarrapport vorige week. "Veel Oost-Duitsers voelen zich oneerlijk behandeld", zei een CDU-afgevaardigde. Bovendien zitten grote beursgenoteerde ondernemingen niet in het Oosten en zijn veel hoge functies in politiek en bedrijfsleven in Oost-Duitsland nog steeds in handen van West-Duitsers. Dat leidt ook tot een verlies aan vertrouwen in de overheid en de politiek, benadrukten verschillende

Bondsdagleden.

Veel hoge functies in politiek en bedrijfsleven in Oost-Duitsland zijn nog steeds in handen van West-Duitsers

De Oost-Duitsers hebben de democratie voor zichzelf bevochten, maar daarna was het snel gedaan met de inspraak en het mee mogen beslissen, waar het hen om te doen was, zei een afgevaardigde van Die Linke. Hij doelde op de manier waarop Duitsland één werd: de West-Duitse politieke, economische en sociale systemen golden vanaf 3 oktober 1990 ook voor Oost-Duitsland. Veel Oost-Duitsers vonden dat ze die '[opgelegd](#)' kregen en voelden zich tweederangs burgers.

Vreemdelingenhaat

Tijdens het Bondsdagdebat ging het er verhit aan toe. SPD'er Martin Dulig, plaatsvervangend minister-president in Saksen, verweet de AfD Oost-Duitsland te willen gebruiken voor "hun ideeën van een volks-nationalistisch rijk. De Oost-Duitsers zijn voor hen proefkonijnen, voor hun revolutionaire fantasieën." Ook CDU'ers verweten de AfD Oost-Duitsland te instrumentaliseren en de angsten te vergroten die het land polariseren.

Het Bondsdagdebat sluit aan op de discussie over verrechtsing en rechtse excessen in Oost-Duitsland, die eind augustus opnieuw oplaaide na de [rellen in Chemnitz](#). Die discussie is vaker gevoerd. [Twee jaar geleden](#) schreef de bondsregering zelf nog in haar jaarrapport dat vreemdelingenhaat zich in Oost-Duitsland heeft geconsolideerd en dat dit een bedreiging vormt voor de maatschappelijke en economische ontwikkeling in de Oost-Duitse deelstaten. Zo scherp is het daarna niet meer geformuleerd, maar het rechts-extremisme in Oost-Duitsland wordt nog steeds als probleem gezien.

Volgens Hirte is rechts-extremisme echter geen typisch Oost-Duits probleem. Het is daar misschien duidelijker zichtbaar, maar overal in Duitsland is de polarisering te zien, zegt hij.

Positieve ontwikkelingen

Dat rechts-extremisme in het oosten, en vooral in Saksen, zichtbaarder is, komt mede omdat het daar als probleem heel lang verwaarloosd is, luidde een van de conclusies na de rellen in Chemnitz. Dat bagatelliseren van extreem-rechts draagt bovendien bij aan een verdere vervreemding tussen oost en west, schrijft journalist Bastian Brandau op de website van [Deutschlandfunk](#).

'Veel mensen in Duitsland zijn verder dan het debat over het jaarrapport over de Duitse eenheid in de Bondsdag liet zien'

Hij is overigens vooral positief over de integratie tussen Oost en West en noemt het concert tegen vreemdelingenhaat na de rellen in Chemnitz als voorbeeld. Daar kwamen meer dan 65.000 mensen vanuit heel Duitsland naar toe. “Veel mensen in Duitsland zijn verder dan het debat over het jaarrapport over de Duitse eenheid in de Bondsdag liet zien.”

Ook Hirte ziet positieve ontwikkelingen. Oost-Duitsland is sterk in onderzoek naar sleuteltechnologieën en bijna de helft van alle werknemers in het Oosten is vrouw. Ook zijn Oost-Duitsers beter in het combineren van werk en gezin, zegt hij in [Die Zeit](#).

De dag van de Duitse eenheid is een officiële feestdag. Kinderen hoeven niet naar school en de meeste werknemers hebben vrij. De officiële viering vindt elk jaar in een andere deelstaat plaats. Dit jaar is dat [Berlijn](#). Woensdagochtend waren president Steinmeier en kanselier Merkel aanwezig bij een officiële herdenkingsdienst in de Berliner Dom. Aansluitend is er een viering in de Berliner Staatsoper. De dag wordt woensdagavond afgesloten met een groot concert bij de Brandenburger Tor.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/28313/duitsland-viert-eenheid-in-verdeeld-land>